

פרק חטאת העוף

מצותן, כמו שיבואר.

מלבד איסור מעילה שיש על הקדשים משעה שהוקדשו "קדושת פה", נוספת עליהם "קדושת הגוף", משעה שנעשתה בהם עבודת הקרבן, על ידי שחיטה בבהמה, או מליקה בעוף, או קרימת פנים בתנור, או בקדושת כלי. ומשנתקדשו קדושת הגוף, אזי הוכשרו להפסל בנגיעת טבול יום, ובמחוסר כפורים, ובלינה.

ואחרי זריקה, הזאה ומיצוי הדם, או הקטרת הבזיכין והקומץ, יתכן שיתווסף בהם חיוב מצד פגול, או נותר או טמא (220).

חטאת העוף, מועלין בה (221) משהוקדשה,

בפרק הקודם מבואר דין קדשים שנפסלו, או מתו, או שנעשה שינוי במקומם, ולמדנו שיש בהם מעילה. ומכאן ואילך מבארת המשנה בכל קדשים העשויים בהכשר, אימתי מועלין בהם.

כל השנויין בפרק זה הם קדשי קדשים, שמועלין בהם משעה שהוקדשו קדושת הפה, עד שעת היתר אכילה, שאז הם יוצאים מכלל "קדשי ה'".

במה דברים אמורים, בקדשים שיש להם היתר אכילה. אבל קדשים שאין להם היתר אכילה, כגון עולת בהמה, עולת העוף, פרים הנשרפים ודומיהם, מועלים בהם עד גמר

כמבואר במסכת זבחים פרק כל התדיר. ואחרי עולת העוף ופרים הנשרפין שונה עולת בהמה החמורה מחטאת בהמה, כי עולת העוף מועלין בבשרה אף לאחר זריקה. [הוספה על דברי התוס': ואחר כך שונה שתי הלחם ומנחות, לפי הסדר ששינינו בפרק כל התדיר]. כן מבאר הרש"ש את התוס'. ועיין בתוס' יום טוב ובצאן קדשים ובחק נתן.

221. כתב בפירוש קדמון, כגון שנהנה מנוצתה. ועוד כתב, כגון שהטיל בה מום. וכן כתב במלאכת שלמה וכוונתם שחיסר אבר, כי עוף לא נפסל במום וכן כתב בפירוש א. ועיין בהערות על השיטה מקובצת שהניחה בצע"ג, מה שייך הטלת מום לדין מעילה? ואילו בפירוש המיוחס לרש"י כתב, כגון שמכרה, שהוציאה לחולין.

והקשו הקרן אורה והמרחשת [חלק א בהשמטות], שזה אינו נכון, דרך בקדשי בדק

שהבשר לא היה בעזרה בשעת הזריקה, לא הותר באכילה, משום שהזריקה לא חלה עליו, ולא משום שנפסל ביוצא.

ולשיטה זו צריך לבאר שהטעם שהזריקה מועילה לגבי מעילה, על אף שאין עליה "שם" זריקה לגבי אכילה, הוא, כמבואר [הערה 111] בשם הגר"ח, שלגבי דין מעילה לא צריך זריקה המתרת, אלא גמר העבודות ויציאה מכלל "קדשי ה'".

אבל הקשו הגר"ז והחזון איש [מבואר לעיל הערה 168], אם כן, למה הוי זריקה לגבי פגול נותר וטמא? הלא אין עליה שם זריקה?

220. כתבו התוס' סדר המשנה הוא מן החמור אל הקל. והחמור, לגבי דין מעילה, הוא עולת העוף ופרים הנשרפים, השנויין במשנה הבאה, וחומרם היא שמועלין בעורם. אלא שהקדים חטאת העוף לפני עולת העוף, מפני שחטאת העוף קודמת בסדר ההקרבה לעולת העוף,